

Mijn column nummer 52

Bodemboeken

Iemand gaf eens twee voorwaarden voor het hebben van een ruime bibliotheek: een ruime kennissenkring en een ruim geweten.

Voor mij geldt dat niet (meer). In een week kreeg ik zomaar twee aanwinsten voor mijn boekenkast. Beide boeken heb ik in een adem uitgelezen. Vakjargon ben ik niet tegengekomen. Aanraders dus, zeker als u iets anders tot u wilt nemen dan BTEX, DNAPL, PAK, SUS of WIS.

Het eerste boek heet Beleidsvernieuwing bodemsanering. Het is een verantwoording van het Beverproces van de afgelopen twee jaar. Het geeft ook een beeld van de veranderingen in de omgang met bodemverontreiniging. De niet alledaagse manier van beschrijven en de kostelijke tekeningen zijn een verademing. De pauze op een basisschool wordt gebruikt om het begrip 'bandbreedte' te illustreren: de leerlingen mogen buiten spelen en zelf weten wat ze doen, maar er zijn grenzen. En kent u de overheid wel als 'verleid(st)er'? In het boekje van VROM, IPO en VNG kunt u lezen wat daarmee wordt bedoeld.

Het tweede boek werd uitgereikt na afloop van het tweede jaarcongres van NOBIS (het Nederlands Onderzoeksprogramma Biotechnologische In-situ Sanering). Het is bedoeld als een prikkelende bijdrage aan de actuele discussie over de koers van de bodemsanering. De bodem wordt eens vanuit een geheel ander gezichtsveld bekeken, namelijk vanuit haar eigen Intelligentie Quotiënt. De bodem blijkt een geheugen te hebben en te kunnen leren. Dat is heel bijzonder. Het boek probeert een antwoord te geven op de vraag: kunnen we de bodem wel kennen? We moeten die bijzondere bodem in ieder geval koesteren!

Twee mooie boeken in een week. Het lijkt wel Boekenweek. Daarbij mag een boekenbal niet ontbreken. En zowaar, tijdens de opening van een internationale conferentie over bodemsanering (NICOLE) werd een heuse klompdans uitgevoerd. Weliswaar door een persoon, maar toch!